ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

OBMOČNA ENOTA MARIBOR

Pobreška cesta 20 | 2000 Maribor
T 02 33 31 370
E zrsvn.oemb@zrsvn.si
www.zrsvn.si

Številka: 3563-0038/2022-3
Datum: 1. 7. 2022

URBIS urbanizem, arhitektura, projektiranje in storitve d.o.o.
Partizanska cesta 3

2000 Maribor

Zadeva: Naravovarstvene smernice in mnenje o potrebnosti izvedbe presoje sprejemljivosti za Spremembe in dopolnitve št. 2 občinskega prostorskega načrta Občine Apače

Na osnovi vaše vloge s št. **040682** z dne 10. 2. 2022, prejete istega dne po elektronski pošti, izdajamo na podlagi 97. in 98. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20 in 3/22 – ZDeb; v nadaljevanju: ZON) skladno s 110. členom Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17 – ZUreP-2) v povezavi z 298. členom Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21 – ZUreP-3) naravovarstvene smernice za **Spremembe in dopolnitve št. 2 občinskega prostorskega načrta Občine Apače**.

Vlogi je bilo dostopno na strežniku https://dokumenti-pis.mop.gov.si/interno in obsega:

- Izhodišča Občinski prostorski načrt Občine Apače, spremembe in dopolnitve št. 2, št. projekta: **2021-SDOPN-090**, december 2021, URBIS urbanizem, arhitektura, projektiranje in storitve d.o.o. Partizanska cesta 3;
- pooblastilo dr. Andreja Steyerja, župana Občine Apače, o zastopanju (3500-0002/2021-7, dne 27. 12. 2021);
- Sklep o začetku priprave sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Apače št. 2 (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 70/29.12.2021);
- Prikaz stanja prostora za prostorski načrt Občine Apače, spremembe in dopolnitve št. 2, januar 2022, URBIS urbanizem, arhitektura, projektiranje in storitve d.o.o. Partizanska cesta 3;
- Kartografski del Občinskega prostorskega načrta Občine Apače, spremembe in dopolnitve št. 2, št. projekta: 2021-SDOPN-090, januar 2022, URBIS urbanizem, arhitektura, projektiranje in storitve d.o.o. Partizanska cesta 3.

Občinski prostorski načrt se nanaša na območje občine Apače in obravnava 5 pobud za spremembo namembnosti prostora.

V postopku sprejemanja prostorskega akta je treba pridobiti mnenje o sprejemljivosti prostorske ureditve z vidika varstva narave - **naravovarstveno mnenje**. Brez naravovarstvenega mnenja ali obvestila, da izdelava naravovarstvenih smernic ni potrebna, ni mogoče sprejeti prostorskega akta (šesti odstavek 97. člena ZON).

Naravovarstveno mnenje izda organizacija, pristojna za ohranjanje narave, ko prejme zahtevo pripravljavca akta. Tej zahtevi je treba priložiti **končni predlog** tega **akta** ter ustrezno **obrazložitev**, kako je pripravljavec ob pripravi akta upošteval naravovarstvene smernice (sedmi odstavek 97. člena ZON).

Besedilo končnega predloga prostorskega akta naj smiselno povzame oz. vključi določila varstva narave, ki so podana v naravovarstvenih smernicah.

V postopku pridobitve gradbenega dovoljenja se upošteva 105. člen ZON.

Morebitna vprašanja in dodatna pojasnila v zvezi z vsebino naravovarstvenih smernic naslovite na Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Maribor (tel. 02 292 72 95).

S spoštovanjem!

Nosilec naloge:
Rok Čuš, mag. biol. in eko. z narav.
naravovarstveni svetovalec

Zavod RS za varstvo narave, Ljubljana
Ljubljana, Tobačna ul. 5
8

mag. Teo Hrvoje Oršanič, univ. dipl. inž. gozd.
direktor

Simona Kaligarič, univ. dipl. biol.
visoka naravovarstvena svetnica
vodja OE Maribor

Dokument je izdan in digitalno podpisan v dokumentnem sistemu ODOS.
Z odčitanjem QR kode lahko preverite elektronski podpis.

Priloge:
- Naravovarstvene smernice in mnenje o potrebnosti izvedbe presoje sprejemljivosti za Spremembe in dopolnitve št. 2 občinskega prostorskega načrta Občine Apače

Poslano:
- Naslovniku;
- Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje, Sektor za strateško presojo vplivov na okolje, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana.

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

NARAVOVARSTVENE SMERNICE

IN MNENJE O POTREBNOSTI IZVEDBE PRESOJE SPREJEMLJIVOSTI

za

spremembe in dopolnitve št. 2 občinskega prostorskega načrta Občine Apače

Nosilec naloge
Rok Čuš, mag. biol. in ekol. z naravovar.
Naravovarstveni svetovalec

Vodja območne enote
Simona Kaligarič, univ. dipl. biol.
Visoka naravovarstvena svetnica

MARIBOR, julij, 2022

Naloga:	Naravovarstvene smernice in mnenje o potrebnosti izvedbe presoje sprejemljivosti za spremembe in dopolnitve št. 2 občinskega prostorskega načrta občine Apače
Naročnik:	URBIS urbanizem, arhitektura, projektiranje in storitve d.o.o. Partizanska cesta 3 2000 Maribor
Izdelovalec:	ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE – OE MARIBOR Pobreška cesta 20 2000 Maribor
Nosilec naloge:	Rok Čuš, mag. biol. in ekol. z naravovar.
Sodelavci:	Simona Kaligarič, univ. dipl. biol.
Številka naloge:	3563-0038/2022-3
Kraj in datum izdelave:	Maribor, 1. 7. 2022

© Zavod RS za varstvo narave – OE Maribor. Vse pravice pridržane. Za vsakršno uporabo besedil in fotografij izven namena, za katerega so bile izdelane naravovarstvene smernice, je treba pridobiti dovoljenja izdelovalca.

VSEBINA

1 NARAVOVARSTVENE SMERNICE 4

1.1 UVOD 4

1.2 PRAVNE OSNOVE NARAVOVARSTVENIH SMERNIC 4

2 SPLOŠNI DEL 5

2.1 EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA 5

2.2 POSEBNA VARSTVENA OBMOČJA (območja NATURA 2000) 5

3 POSEBNI DEL 6

3.1 DRUGE USMERITVE IN PRIPOROČILA 11

4 MNENJE O POTREBNOSTI IZVEDBE PRESOJE SPREJEMLJIVOSTI PLANA NA VAROVANA OBMOČJA IN OCENA VERJETNOSTI POEMBNEJŠIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA NA NARAVNE VREDNOTE IN BIOTSKO RAZNOVRSTNOST 12

A. Mnenje o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti plana na varovana območja 12

B. Ocena verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana na naravne vrednote in biotsko raznovrstnost 13

1 NARAVOVARSTVENE SMERNICE

1.1 UVOD

Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerim se za območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo usmeritve in izhodišča za varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti ter pogoji za varstvo zavarovanih območij.

Naravovarstvene smernice po Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20 in 3/22 – ZDeb; v nadaljevanju: ZON) pripravlja organizacija, pristojna za ohranjanje narave.

Predmet Sprememb in dopolnitev št. 2 občinskega prostorskega načrta Občine Apače (v nadaljevanju: SD2 OPN) so spremembe namenske rabe prostora na posameznih območjih v Občini Apače in manjše spremembe prostorskih ureditvenih pogojev. SD2 OPN obravnava 5 pobud za spremembo namembnosti prostora. Z navedenimi spremembami bi se zagotavljalo varovanje kulturnega spomenika dvorca Freudenau v Črncih kot celote (objektov in parkovnih površin); povečalo površine stavbnih zemljiščih namenjenih individualni stanovanjski; zagotovilo parkirne površine ob športnem centru v Apačah; uskladilo namensko rabo ob športnem centru v Apačah z dejanskim stanjem; dopolnilo prostorske izvedbene pogoje in uskladilo prilogo 2 z veljavnimi predpisi.
Pobude so predvidene na površinah, kjer je z veljavnim Občinskim prostorskim načrtom Občine Apače določena namenska raba urejene zelene površine – ZD. V enajstem odstavku 56. člena veljavnega Občinskega prostorskega načrta Občine Apače je določeno, da območje drugih zelenih površin v EUP AP 03, AP 04 in AP 09 predstavlja zeleni zaščitni tampon med različnimi rabami prostora in ga je potrebno ohranjati kot identifikacijsko posebnost naselja.

1.2 PRAVNE OSNOVE NARAVOVARSTVENIH SMERNIC

Pri pripravi občinskega prostorskega načrta se kot pravna osnova za varstvo narave uporabljajo mednarodne pogodbe, resolucije in priporočila, državni predpisi (zakoni, odloki, navodila in drugi podzakonski akti) ter občinski predpisi, navedeni v splošnih naravovarstvenih smernicah.

2 SPLOŠNI DEL

Vsebina splošnega dela naravovarstvenih smernic, določena v 98. členu ZON, je prikazana v splošnih naravovarstvenih smernicah na povezavi https://zrsvn-varstvonarave.si/wp-content/uploads/2021/03/Splo%C5%A1ne-naravovarstvene-smernice-za-urejanje-prostora_.pdf in deloma upoštevana že v izhodiščih občinskega prostorskega načrta. V nadaljevanju zato navajamo le vsebine, ki so v izhodiščih načrta upoštevane nepopolno, manjkajo, ali pa gre za dodatne vsebine, ki niso del prikaza prostora v prostorskem informacijskem sistemu in za njih v posebnem delu navajamo priporočila.

2.1 EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA

Preglednica 1: Pregled ekološko pomembnih območij

KODA	IME	KRATKA OZNAKA	STATUS
42100	Mura - Radmožanci	Nižinska reka s poplavnim območjem od Šentilja do hrvaške in madžarske meje, z raznolikimi vodnimi, obvodnimi in vlažnimi habitati; rastišče ogroženih rastlinskih in živalskih vrst.	EPO

2.2 POSEBNA VARSTVENA OBMOČJA (OBMOČJA NATURA 2000)

Preglednica 2: Pregled posebnih varstvenih območij

KODA	IME	KRATKA OZNAKA	STATUS
SI5000010	Mura	Mura je naša najbolje ohranjena nižinska reka, kar se kaže tudi v pestrosti ptic in njihovih habitatov. Izredno raznolike hidrološke razmere pogojujejo obstoj različnih vodnih, obvodnih in močvirskih habitatov. Doslej je bilo tukaj ugotovljenih več kot 200 vrst ptic - od tega 110 gnezdilk.	POV

3 POSEBNI DEL

Spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta se nanašajo na območje občine Apače in obravnavajo 5 pobud za spremembo namembnosti prostora v Občinskem prostorskem načrtu.

V nadaljevanju obravnavamo prostorske ureditve predlagane v pobudah navedenih v SD2 OPN. Pri vsakem posegu/pobudi navajamo območja z naravovarstvenim statusom ali drugimi naravovarstvenimi vsebinami, na katere sega pobuda in varstvene usmeritve ter priporočila. Varstvene usmeritve so konkretizirane na posamezne pobude oz. na posamezne parcele.

V primeru izvedbe celovite presoje vplivov na okolje naj se upoštevajo tudi omilitveni ukrepi, določeni v okoljskem poročilu in njegovem dodatku za varovana območja.

Preglednica 1: Razvojne potrebe na območju občine Velika Polana, ki segajo v območja z naravovarstvenim statusom ali drugimi naravovarstvenimi vsebinami

ŠT. pobude	PARCELNA ŠTEVILKA	KATASTRSKA OBČINA	OBMOČJE Z NARAVOVARSTVENIM STATUSOM ALI DRUGIMI NARAVOVARSTVENIMI VSEBINAMI	VARSTVENI POGOJI, USMERITVE IN PRIPOROČILA
1	86/4-del, 90/1, 99/1, 99/2, 99/3, 99/4, 99/6, 101/1, 101/2, 101/3, 101/4, 106/1, 106/2, 927/1	180 Črnci	POV – Mura, EPO - Mura – Radmožanci, gozd in gozdni rob – habitat zavarovanih vrst (*Lucanus cervus, Myotis myotis*)	Na delu pobude, ki se nahaja severno od nogometnega igrišča, se ohranja obstoječa namenska raba. Delu zemljišč v k.o. 180 Črnci s parc. št. 101/3, 101/1 in 101/2, kjer se nahaja gozdna zarast, se spremeni v namensko rabo G. Drevored na skrajnem vzhodu zemljišča v k.o. 180 Črnci s parc. št. 101/1 se ohranja. Za morebitno obnovo nekdanjega sadovnjaka se uporabi lokalno avtohtone sadne vrste in se ga vzdržuje kot ekstenzivni visokodebelni sadovnjak. Zaradi ohranjanja habitata zavarovanih vrst predlagamo, da se ne razsvetljuje zunanjih površin. <u>*Obrazložitev:*</u> Sprememba rabe je predvidena na kmetijski (travniški) površini in na gozdni površini. S spremembo rabe v območja zelenih površin – parki (ZP) bi se omogočila parkovno urejanje površin, kar bi zmanjšalo površine travnatih dvorišč in potencialne površine za vzpostavitev ekstenzivnih travnikov in ekstenzivnih njiv z žitom. Navedeno bi bilo v nasprotju s podrobnimi varstvenimi cilji PUN2000 za pogorelčka, belo štorkljo, črno štorkljo, prepelico, rjavega srakoperja in vijeglavko.

				S spremembo rabe bi bil prav tako omogočen posek gozda in gozdnega roba, kar bi zmanjšalo površine habitata kvalifikacijskih vrst. Navedeno bi bilo v nasprotju s podrobnimi varstvenimi cilji PUN2000 za belovratega muharja, črno štorkljo, črno žolno, pivko, severnega kovačka, srednjega detla in sršenarja. Vzpostavitev visokodebelnega sadovnjaka bi bila usklajena s podrobnimi varstvenimi cilji PUN2000 za pogorelčka in vijeglavko. Varstvene usmeritve se nanašajo tudi na ekološko pomembno območje Mura – Radmožanci in omogočajo ohranjanje naravne razširjenosti habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihove kvalitete ter povezanost habitatov populacij.

2	867, 857/1, 857/2, 469/69, 469/74, 368/6, 469/28, 469/29, 469/30, 469/31, 469/32, 469/33, 469/36, 469/37, 469/42, 469/43, 469/45	181 Apače	POV – Mura, EPO - Mura – Radmožanci, mejice in jarek z zarastjo – del tipične kulturne krajine območja in habitat zavarovanih vrst (*Lucanus cervus, Myotis myotis, Bufo bufo, Rana dalmatina, Pelophylax sp., Bombina bombina, Lissotriton vulgaris*)	Na delu pobude, kjer je obstoječa namenska raba ZD, se ne spreminja namenska raba v SS. Območju znotraj pobude, kjer je v skladu s podatki dejanske rabe z dne 5. 03. 2019 (javni pregledovalnik grafičnih podatkov MKGP) gozdna površina, se namenska raba spremeni v G ali ZD. Na teh površinah se ohranja lesno zarast. Morebitne že izvedene krčitve teh površin in presledke sklenjene zarasti se zapolni s saditvijo lokalnih avtohtonih drevesnih vrst. Presledek v sklenjeni zarasti je izjemoma možen, v kolikor se predvideva dovozna pot. Za ta namen se izvede premostitveni objekt čez jarek in se zarast odstrani le v širini dovozne poti, katere širina naj bo minimalna. Na območju pobude se objekti umeščajo na razdalji ene drevesne višine od površin lesne zarasti. Obstoječe mejice in drevesni fond se ohranja. Drevje v mejicah se lahko selektivno seka, posek pa se takoj nadomestno zasadi z avtohtonimi drevesi. Zaradi ohranjanja habitata zavarovanih vrst predlagamo, da se ne razsvetljuje fasad objektov, zelenih površin, mejic, parkirnih mest in dovoznih poti. <u>*Obrazložitev:*</u> S spremembo rabe bi bil omogočeno zasutje jarka in posek mejice, kar bi zmanjšalo površine habitata kvalifikacijskih vrst. Navedeno bi bilo v nasprotju s podrobnimi varstvenimi cilji PUN2000 za belovratega muharja, pivko, rjavega srakoperja, severnega kovačka in sršenarja. Varstvene usmeritve se nanašajo tudi na ekološko pomembno območje Mura – Radmožanci in omogočajo ohranjanje naravne razširjenosti habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst,

				njihove kvalitete ter povezanost habitatov populacij.
3	469/42, 867	181 Apače	POV – Mura, EPO - Mura – Radmožanci, mejice – del tipične kulturne krajine območja in habitat zavarovanih vrst (*Lucanus cervus, Myotis myotis*)	Na delu pobude, kjer je v skladu s podatki dejanske rabe z dne 5. 03. 2019 (javni pregledovalnik grafičnih podatkov MKGP) gozdna površina, se namenska raba ne spremeni v BC, ampak v G ali ZD. Na tej površini se ohranja lesno zarast. <u>*Obrazložitev:*</u> S spremembo rabe bi bil omogočeno zasutje jarka in posek mejice, kar bi zmanjšalo površine habitata kvalifikacijskih vrst. Navedeno bi bilo v nasprotju s podrobnimi varstvenimi cilji PUN2000 za belovratega muharja, pivko, rjavega srakoperja, severnega kovačka in sršenarja. Varstvene usmeritve se nanašajo tudi na ekološko pomembno območje Mura – Radmožanci in omogočajo ohranjanje naravne razširjenosti habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihove kvalitete ter povezanost habitatov populacij.
4	469/48, 469/49, 857/1	181 Apače	POV – Mura, EPO - Mura – Radmožanci, mejice – del tipične kulturne krajine območja in habitat zavarovanih vrst (*Lucanus cervus, Myotis myotis*)	Na delu pobude, kjer je v skladu s podatki dejanske rabe z dne 5. 03. 2019 (javni pregledovalnik grafičnih podatkov MKGP) gozdna površina, se namenska raba ne spremeni. Na tej površini se ohranja lesno zarast. Zaradi ohranjanja habitata zavarovanih vrst predlagamo, da se ne razsvetljuje zunanjih površin. <u>*Obrazložitev:*</u> S spremembo rabe bi bil omogočen posek mejice, kar bi zmanjšalo površine habitata kvalifikacijskih vrst. Navedeno bi bilo v nasprotju s podrobnimi varstvenimi cilji PUN2000 za belovratega muharja, pivko, rjavega srakoperja, severnega kovačka in sršenarja. Varstvene usmeritve se nanašajo tudi na ekološko pomembno območje Mura – Radmožanci in omogočajo ohranjanje naravne razširjenosti habitatnih tipov ter

				habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihove kvalitete ter povezanost habitatov populacij.
5	469/3, 469/1, 857/6, 469/55, 857/1, 469/72, 469/56, 469/48, 469/49, 469/52-del, 469/53, 469/46, 469/71	181 Apače	POV – Mura, EPO - Mura – Radmožanci, mejice in vodotok z obrežno zarastjo – del tipične kulturne krajine območja in habitat zavarovanih vrst (*Lucanus cervus, Myotis myotis, Bufo bufo, Rana dalmatina, Pelophylax sp., Bombina bombina, Lissotriton vulgaris)*	Pobuda se izvzame iz SD2 OPN. <u>*Obrazložitev:*</u> Sprememba rabe je predvidena površinah mejice in lesne obrežne zarasti. S spremembo rabe v območje športnega centra (BC) bi se omogočila pozidavo in utrjevanje površin, kar bi zmanjšalo površine mejic in lesne obrežne zarasti – posledica česar bi lahko bilo tudi slabšanje stanje vodotoka. Navedeno bi bilo v nasprotju s podrobnimi varstvenimi cilji PUN2000 za belovratega muharja, črno štorkljo, črno žolno, pivko, rjavega srakoperja, severnega kovačka, srednjega detla, sršenarja in veliko belo čapljo. S spremembo rabe v območje športnega centra (BC) bi se prav tako omogočila pozidavo in utrjevanje njivske površine, kar bi zmanjšalo potencialne površine za vzpostavitev ekstenzivnih travnikov. Navedeno bi bilo v nasprotju s podrobnimi varstvenimi cilji PUN2000 za belo štorkljo, črno štorkljo, prepelico, rjavega srakoperja in vijeglavko. Varstvene usmeritve se nanašajo tudi na ekološko pomembno območje Mura – Radmožanci in omogočajo ohranjanje naravne razširjenosti habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihove kvalitete ter povezanost habitatov populacij.

Legenda:
***NV** – naravna vrednota*
***EPO** – ekološko pomembno območje*
***POV** – posebno območje varstva (območje Natura 2000)*
***POO** – posebno ohranitveno območje (območje Natura 2000)*

Ob usmeritvah podanih v zgornjih tabelah **predlagamo še naslednje**:

- Za zagotavljanje varstva habitatov zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, doseganja varstvenih ciljev območij POV Mura, se naj zemljiščem ob Mlinskem potoku znotraj območja NATURA 2000 POV Mura, kjer je v skladu s podatki dejanske rabe z dne 5. 03. 2019 (javni pregledovalnik grafičnih podatkov MKGP) gozdna površina in je obstoječa namenska raba K1 ali K2, s SD2 OPN spremeni namensko rabo v G. Ohranja se lesno zarast;
- Za zagotavljanje varstva habitatov zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, doseganja varstvenih ciljev območij POV Mura, se naj delom zemljišč, kjer je v skladu s podatki dejanske rabe z dne 5. 03. 2019 (javni pregledovalnik grafičnih podatkov MKGP) gozdna površina, se nahajajo na ali ob parceli v k.o. 181 Apače s parc. št 867 in je obstoječa namenska raba K1 ali BC, s SD2 OPN spremeni namensko rabo v G ali ZD. Ohranja se lesno zarast.

3.1 DRUGE USMERITVE IN PRIPOROČILA

Na širšem območju pobud so bile evidentirane tudi zavarovane prostoživeče živalske vrste, zavarovane z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19)*:* veliki pupek *(Triturus carnifex),* navadna krastača *(Bufo bufo),* rosnica *(Rana dalmatina),* zelena žaba *(Pelophylax sp.),* nižinski urh *(Bombina bombina),* navadni pupek *(Lissotriton vulgaris),* rogač *(Lucanus cervus),* bela štorklja *(Ciconia ciconia),* navadni netopir *(Myotis myotis)*.

Za varstvo teh vrst naj se pri pripravi občinskega prostorskega načrta upoštevajo usmeritve navedene v zgornji tabeli.

4 MNENJE O POTREBNOSTI IZVEDBE PRESOJE SPREJEMLJIVOSTI PLANA NA VAROVANA OBMOČJA IN OCENA VERJETNOSTI POEMBNEJŠIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA NA NARAVNE VREDNOTE IN BIOTSKO RAZNOVRSTNOST

Z vlogo št. **040682** z dne 10. 2. 2022, prejeto istega dne po elektronski pošti, ste zaprosili naslovni zavod za mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana na okolje v zvezi z izdelavo Sprememb in dopolnitev št. 2 občinskega prostorskega načrta Občine Apače (v nadaljevanju: SD2 OPN). Mnenje izdajamo na podlagi 110. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17 – ZUreP-2) v povezavi z 298. členom Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21 – ZUreP-3) skladno s 3. členom Uredbe o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 9/09). Skladno s 101. a členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20 in 3/22 – ZDeb) in 11. členom ter Prilogo 2 Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11; v nadaljevanju: Pravilnik) podajamo tudi mnenje o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti plana na varovana območja.

A. Mnenje o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti plana na varovana območja

Preglednica 1: Pregled posebnih varstvenih območij

IME NATURA OBMOČJA	IDENT. ŠT.	URADNA OBJAVA
POV Mura	SI5000010	Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18

<u>POV Mura</u>

Ocenjujemo, da so možni neposredni in posredni vplivi plana na vrste in njihove habitate ter habitatne tipe, ki so v nasprotju s podrobnejšimi varstvenimi cilji Programa upravljanja območij Natura 2000 (2015–2020) (sklep Vlade Republike Slovenije št. 00719-6/2015/13 z dne 9. 4. 2015, popr. dne 28. 5. 2015 in 24. 3. 2016; v nadaljevanju: PUN2000) – zmanjšanje velikost habitata in slabšanje stanja oz. uničenje specifičnih lastnosti, struktur, procesov habitata:

- zmanjšanje površin habitata in okrnjenje specifičnih lastnosti, struktur, procesov habitata kvalifikacijskih vrst zaradi uničenja travniških površin in uničenja kmetijskih površin, kjer bi lahko bili vzpostavljeni ekstenzivni travniki ali ekstenzivne njive z žitom, kot posledica sprememb namenske rabe na le-teh – pogorelček (*Phoenicurus phoenicurus*), bela štorklja (*Ciconia ciconia*), črna štorklja (*Ciconia nigra*), prepelica (*Coturnix coturnix*), rjavi srakoper (*Lanius collurio*) in vijeglavka (*Jynx torquilla*);
- zmanjšanje površin habitata in okrnjenje specifičnih lastnosti, struktur, procesov habitata kvalifikacijskih vrst zaradi uničenja gozdnih površin, mejic, manjših skupin dreves in grmišč ter posameznih dreves, kot posledica sprememb namenske rabe na površinah le-teh - rjavi srakoper (*Lanius collurio*) belovrati muhar (*Ficedula albicollis*), črna štorklja (*Ciconia nigra*), črna žolna (*Dryocopus martius*), pivka (*Picus canus*), severni kovaček (*Phylloscopus trochilus*), srednji detel (*Dendrocopos medius*) in sršenar (*Pernis apivorus*);
- zmanjšanje površin habitata in okrnjenje specifičnih lastnosti, struktur, procesov habitata kvalifikacijskih vrst zaradi uničenja lesne obrežne zarasti, utrjevanje brežin, preoblikovanja in zasutij strug ter izvedbe premostitvenih objektov kot posledica sprememb namenske rabe ob vodnih telesih – črna štorklja (Ciconia nigra), srednji detel (Dendrocopos medius), velika bela čaplja (Egretta alba), pivka (*Picus canus*).

Menimo, da bi bile spremembe namenske rabe in posledične izvedbe posegov, ki bi jih te omogočile, zaradi vpliva na stanje kvalifikacijskih vrst in kvalifikacijskih habitatnih tipov v nasprotju s sledečimi splošnimi varstveni cilji Natura 2000 območij, podanimi v Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18), ki temeljijo na določbah 1. člena Direktive o habitatih:

1. ohranitev ali doseganje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, za katere je Natura območje določeno, pri čemer na ugodno stanje kažejo naslednji kazalci:
   - da podatki o populacijski dinamiki vrste oziroma značilnih vrst habitatnega tipa kažejo, da se same dolgoročno ohranjajo kot preživetja sposobna sestavina svojih habitatnih tipov;
   - da se naravno območje razširjenosti vrste oziroma značilnih vrst habitatnega tipa ne zmanjšuje in se ne bo zmanjšalo v predvidljivi prihodnosti;
   - da obstaja in bo verjetno še naprej obstajal dovolj velik habitat za dolgoročno ohranitev populacij vrste oziroma značilnih vrst habitatnega tipa;
2. ohranjanje celovitosti Natura območij v smislu ohranjanja njihovih ekoloških struktur, funkcij in varstvenega potenciala;
3. ohranjanje povezanosti Natura območij.

Glede na vrsto posegov v naravo, načrtovanih z obravnavanim planskim aktom, znotraj zgoraj navedenih varovanih območij in upoštevajoč varstvene cilje, zaradi katerih so bila ta območja opredeljena, bodo lahko pričakovani vplivi posegov v naravo pomembno vplivali na navedena varovana območja.

Navedene ugotovitve in izključitev primerov iz 6. člena Pravilnika dajejo podlago za uvedbo postopka presoje sprejemljivosti plana na zgoraj navedena varovana območja.

B. Ocena verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana na naravne vrednote in biotsko raznovrstnost

Ocenjujemo, da plan lahko **pomembno vpliva** na naslednje sestavine biotske raznovrstnosti (zavarovane živalske vrste oz. njihove habitate, varovane habitatne tipe, EPO – ekološko pomembna območja):

<u>EPO Mura – Radmožanci</u>

Na območje pobud sega navedeno območje EPO. Značilne so številne struge, stranske struge, mrtvice in depresije, kjer izredno raznolike hidrološke razmere pogojujejo obstoj različnih vodnih, obvodnih in močvirskih habitatov. Poleg obsežnih poplavnih in obrežnih vrbovij in dobovo belogabrovih gozdov s številnimi vmesnimi združbami so naravovarstveno pomembne obsežne površine visokega šašja, vlažni travniki z močvirsko logarico in sibirsko peruniko ter mrtvice z zakoreninjeno in plavajočo vodno vegetacijo, kjer uspevajo mnoge redke in ogrožene rastline. Na mokrotnih in ekstenzivnih travnikih se pojavljajo narcisa, močvirski svišč in nekaj vrst kukavičevk. Tudi živalstvo je izredno pestro. V mrtvicah je pogosta medicinska pijavka. Pojavlja se več ogroženih vrst kačjih pastirjev, npr. kačji potočnik, zelena deva, rumeni porečnik, mrtvični spreletavec in dristavični spreletavec. Mrtvice so habitat zavarovanih vrst vodnih hroščev, črnega potapnika, škofove kape, ostrogastega in velikega kozaka ter ovratniškega plavača, na območju loke pa se pojavljajo še močvirski krešič , rogač, škrlatni kukuj. Vlažni in mokrotni travniki ter robovi vodnih jarkov so habitat ogroženih vrst metuljev, travniškega postavneža, temnega in strašničnega mravljiščarja, močvirskega cekinčka, petelinčka in črnega apolona. Tu živijo tudi številne vrste kobilic, tudi ogroženi vrsti *Mecostehus grossus* in *Parapleurus aliaceus*. Za dvoživke so pomembni stranski rokavi in mrtvice. Pojavlja se okoli 15 vrst, med temi česnovka, plavček, rosnica, nižinski urh in hribski urh. Od repatih krkonov tu živijo veliki in navadni pupek ter panonski pupek. Od plazilcev so pogosti belouška, navadni gož, martinček ter želva močvirska sklednica. Mura je pomembna preletna postaja, prezimovališče in gnezdišče ptic. Za ptice so najpomembnejši življenjski prostori poplavni gozdovi, obrasli mrtvi rokavi in erodirani rečni bregovi. Med obraščenimi mrtvicami preživita večji del gnezditvenega obdobja čapljica in mala tukalica. Na območju je ena največjih populacij sršenarja v Sloveniji. Srednji detel naseljuje poplavne gozdove ob reki Muri. V sestojih z več odmrle lesne mase in sušic je pogost belovrati muhar. Spremembe in dopolnitve št. 2 občinskega prostorskega načrta Občine Apače bi omogočile posege, posledica katerih bi bilo sekanje mejic, gozdnih površin in lesne obrežne zarasti. Navedeno bi lahko poslabšalo stanje habitatov dvoživk, netopirjev in ptic.

Zavarovane vrste

Na širšem območju predvidenih pobud so bile evidentirane številne vrste, ki so zavarovane z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19): veliki pupek *(Triturus carnifex),* navadna krastača *(Bufo bufo),* rosnica *(Rana dalmatina),* zelena žaba *(Pelophylax sp.),* nižinski urh *(Bombina bombina),* navadni pupek *(Lissotriton vulgaris),* rogač *(Lucanus cervus),* bela štorklja *(Ciconia ciconia),* navadni netopir *(Myotis myotis)*. Spremembe rabe na površinah mejic, gozda in gozdnega roba, lesne obrežne zarasti ter posegi na teh površinah, ki bi bili posledica sprememb namenske rabe, bi lahko poslabšalo stanje zavarovanih vrst, ki so vezane na navedene habitate.

Na podlagi navedenega menimo, da je treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.